

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inseratá sprejema upravništvo v Katol. Tiskarni Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopis se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vprejemajo.

Uredništvo je v Semeniških ulicah št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike ob pol 6. uri popoldne.

Pe pošti prejemam:

za
celo leto naprej 28 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrť „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 20 „

V pravníštvo prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrť „ 6 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom 20 h na mesec.

Štev. 259.

V Ljubljani, v ponedeljek, 9. novembra 1903.

Letnik XXXI.

Združeni z ljudstvom.

Komaj je bil zaključen deželni zbor že so stopili naši poslanci mej ljudstvo. Včeraj se je vršil sijajen ljudski shod v Cirknici, ististi možje, ki so v občinskem odboru cirkniškem sklepali proti obstrukciji naših poslancev, so se poskrili. Nad 400 kmečkih volivcev je napolnilo dvorano društvenega doma, stranske sobe in hodnike. Možje so tako glasno govorili za naše poslance, da se je jasno pokazala ničvednost papirnih glasov iz »Narodovega« uredništva. In tako se bo zgodilo povsod, odkoder je »Narod« za svoje protiljudsko stališče ujel kako izjavo. Na shodu je bilo tudi več cirkniških liberalnih kmetov. In doživeli smo, da so celo liberalni kmetje, ko so uvideli, da se v sedanjem boju gre za pravice kmetkega stanu in za svobodo slovenstva na Kranjskem, združeni s katoliško narodnimi volilci pozdravljali naše poslance in klicali jim, da še nadalje krepko zastopajo koristi kmetkega ljudstva. Tu se je videlo, da čim dalje bo trajal boj za volilno reformo, tembolj bode naraščalo število mož, ki bodo pripravljeni za našimi poslanci do skrajnosti se boriti za ljudske pravice. Cirknica in nje okolica pa sta včeraj pokazali, da ljudstvo v ogromni večini noče več slišati o gnilem in piškavem liberalizmu; celo dosedaj naši nasprotniki uvidevajo, da je delo naših poslancev počteno in da to delo morajo podpirati združeni kmetje!

Nova železnica.

Poslanec Drobnič je na shodu, kateremu je predsedoval gospod dekan Kunstelj, poročal o nameravani novi železnici Babno polje-Rakek, katero hočejo zgraditi nekateri liberalni megotci. Poslanec Drobnič je dejal, da bi ta železnica koristila le tistim, ki imajo polne žepce denarja, in bila bi silen udarec ljudstvu, ki bi zgubilo s to železnico zadnji zaslužek. Ljudstvo bi se moralo izseljevati. Ako železnica še zadnji zaslužek vzame ondotnemu ljudstvu, bi ljudstvo moralo lakote umirati. S čim naj bi se ljudstvo živilo, saj niti živinoreja ondi vspevati ne more, ker ni klaje. Burno so kmetje pritrjevali poslancu in z viharnim odobravanjem je bilo sprejeto njegovo zagotovo, da bodo poslanci katoliško narodne stranke storili vse, da se prepreči zgradba te železnice. Poslanec je pojasnjeval tudi razmere v deželnem zboru in razkril liberalno obstrukcijo v odsekih. S sedanjim deželnim zborom, dejal je govornik, kmetu ni mogoče pomagati. Koliko let že gospodarji sedanja večina, za kmeta pa ni storila nič. Bolje je, da deželni zbor nič ne dela, nego da bi delal slabo in proti kmetu. (Odobranje.)

Dr. Krek.

Dež. poslanec Dr. Krek je tudi ostro govoril proti nameravani novi železnici. Dejal je, da bodo katoliško-narodni poslanci najodločneje nastopili proti vsaki podpori za to železnico od strani dežele in države. (Burno odobranje.)

Tista gospoda, ki misli, da bo deželni zbor kaj dal za tako železnico, ne pozna sedanjih katol.-narodnih poslancev. Proti kmetkim poslancem dež. zbor ne bo nikdar več sklepal. (Klici: Tako je prav!) Vsaka železnica mora imeti predpogoje v prebivalstvu, prej mora biti ljudstvo gospodarsko razvito, da je dan pogoj za železnico. Železnica od Babnega polja do Rakeka pa bi povzročila, da bi ljudstvo, ki je že sedaj čisto igrača v rokah nekaterih bogatinov, postalo suženjsko. Združena kmetka volja bo preprečila to železnico. Mi nismo nasprotniki železnice, ampak za železnico mora biti ustvarjena podlaga, da ljudstvu kaj koristi; ta železnica pa bi ljudstvu vzela zadnji zaslužek.

Nato je prešel g. poslanec na razmere v kranjskem deželnem zboru. Korenina ne zdravih razmer, pod katerimi ljudstvo trpi, je v tem, da ljudstvo nima dovolj zastopnikov.

Po številu ljudstva mora biti tudi število ljudskih poslancev. Po celi Avstriji je razširjeno gibanje za volilno reformo. Ne gre s to rejtju za »klerikalce«, ampak za stvar, ki je utemeljena v ljudskih pravicah. Nato je razkosal liberalno govorčenje o podporah. Nikakor se ne more trditi, da je denar, ki se izda za kak vodovod ali cesto, podpora. Dežela to dobi nazaj, ker če imajo ljudje več, se razvija bolj promet, in njihova davčna moč se dviga — če se pa denar vrže za gledališče, pa ne pride nič nazaj. Nikdar nismo rekli, da naj »klerikalci« imajo v dež. zboru večino, ampak kmečki poslanci naj jo imajo.

Sedaj liberalci hujskajo kmete, da bo hlapec tudi imel v splošni skupini volilno pravico za deželni zbor, kakor jo že ima pri splošni skupini za državni zbor. Če bo hlapec v tej skupini pomagal, da bo imel kmet več poslancev, ali je to kaj napačnega? V deželi, kjer so v velikanski večini kmetje, bo vedno kmet zmagal. Za gotovo delajo katoliško-narodni poslanci v soglasju z ljudstvom, ako ne odnehajo prej, dokler ljudstvo ne dobi pravice. (Klici: Tako je!)

Tudi če bi naša stranka dobila večino, ne bi smela postopati tako, kakor nasprotna, ampak pravična mora biti na vse strani. (Dolgotrajajoče odobranje.)

Govornik je omenil tudi čudnega nastopa nekaterih učiteljev proti naši stranki in dejal, da se čudi, kako morejo učitelji zametavati prijaznost ljudstva samo zato, da se jim nasmeje kak mestni gospod, ki pa se potem iz res slabo plačanih učiteljev norčuje. Ta pot tem možem ne bo prinesla sreče.

Ljudstvo se ne bo ogrevalo za učitelje, ki mu nasprotujejo.

Obstrukcija katoliško - narodne stranke škoduje le sedanji gospodujoči stranki, ker bi ji vzela to, kar ima po krivici. Čm bolj bo ljudstvo umevalo, zakaj se gre, tembolj bo trdno stalo ob strani tistih mož, ki se potegujejo za ljudske pravice.

Dr. Šusteršič o položaju.

Poslanec dr. Šusteršič je v daljšem govoru slikal položaj. Iz vrst zborovalcev je kar grmelo pritrjevanje. Dr. Šusteršič je dejal, da katoliško narodni poslanci po zaključenju dež. zbora stopijo z mirno vestjo pred svoje kmetke volivce, katerih koristi so branili z vso odločnostjo. Nismo se pustili premagati in ne oslepiti. Oboje je poskušala večina. Zaključenje deželnega zbora pomenja za liberalno večino hud poraz. Liberalna večina je v zadnjem zasedanju doživela dejanski in popolni moralni poraz. Razkrinkana v svoji nagoti stoji pred ljudstvom.

Liberalci hodijo sedaj po deželi in poskušajo vjeti kako izjavo proti obstrukciji. Pri tem pa seve ne mislijo na obstrukcijo, ki so jo sami delali. Mi nismo krivi, da se ni nič delalo. Podali smo izjavo, da ne bomo nasprotovali nobeni zadevi, ki je ljudstvu v korist; liberalci so pa izjavili, da tega ne dopusté in niti v odseke jih ni bilo, dasi bi bila to njihova dolžnost. Le naj se sklepajo torej izjave proti obstrukciji, toda izjave proti liberalni obstrukciji (Klici: Tako je!) Ta liberalna obstrukcija je proti ljudstvu. Če prej, pred zasedanjem, smo povdarjali, naj se dež. zbor sklīče, da reši vse kmetom koristne zadeve. Liberalci pa so rekli vladi, naj se deželni zbor nikar ne sklīče, da bi se rešile samo ljudstvu koristne stvari. (Klici ogorčenja.) In vlada ni vprašala n. pr. notarja Plantana (Smeh), če sme sklīcati dež. zbor, ter je dež. zbor sklical.

Pisali so, da smo — mi v zadregi, v resnici so pa bili v zadregi liberalci, in dr. Tavčar je izpraševal okolu, če je to dr. Šusteršič izkuhal. Ponavljam, da mi ne oviramo prav nič, da bi se rešile ljudstvu koristne stvari v dež. zboru, ampak večina noče, in mi, ki smo manjšina, ne moremo večine prisiliti, da bi stvari dala v razpravo. Prvi pogoj za delo je torej, da ta večina neha biti večina. In če je sedaj na kaki izjavi

proti nam podpisan kak tak mož, kakor Lovro Šebenikar, tedaj vé to vsak kmet, da ono, kar se Šebenikarju zdi prav, ni dobro za kmeta. Rakovski župan, g. Fatur, naj bi bil toliko mož, da bi bil malo premislil, predno se je vsedel na liberalni Šebenikarjev lim. (Klici: Tako je!) Če ne stori nobenega koraka, da bi to popravil, bodo kmetje to smatrali tako, da je postal sovražnik kmeta. (Odobranje.)

Služimo le ljudstvu! — Liberalna nesramnost.

Liberalna večina je dejansko poražena. Izjavili so se njeni poskušni, da bi premagala nas. Obstrukcija naša se obrača na to, da liberalna večina ne bo mogla delovati proti ljudstvu. Mi smo jim predlagali, naj se dela za ljudstvo, in če bi bili liberalci res prijatelji kmeta, bi se oprijeli tega predloga. Ako bi mi drugače postopali, bi bili izdajalci svojih kmetskih volivcev. (Pritrjevanje.) Nam bi se seve potem bolje godilo, še za šampanjca bi dali liberalci, a ta šampanjec bi kmet drago plačal. Mi pri svojem nastopu nimamo drugega pred oči, kakor to, kar je naša dolžnost, služiti ljudstvu in zastopati njega koristi. Nato govornik pojasni, kako grdo so ravnali liberalci z njegovim predlogom, naj se vlada pozove, da dovoli več podpor po uimih poškodovanim kmetom. Niti o tem predlogu niso hoteli poročati in tako so škodovali ljudstvu. Govornik je že prej posredoval pri ministarstvu, ki je sedaj čakalo na poziv deželnega zbora. Liberalci so krivi, da sedaj ne bomo dobili onega, kar bi lahko dobili, ako bi hoteli poročati o njegovem predlogu. In ti ljudje so tako nesramni, da si še mej kmete upajo.

Merilo liberalne ljubezni za kmeta.

Dr. Šusteršič nadaljuje: Zoper liberalno gospodo se obrača naša obstrukcija. Ali imamo vzrok, nastopati zoper gospodarstvo liberalne večine? Veliko govore liberalci o podporah. Sedaj pa čujmo. V proračunu za leto 1903 je zabeležen izdatek za po uimih poškodovane kmete 20.000 kron za celo deželo (Smeh), za ljubljansko gledališče pa 24.899 kron. (Klici: Škandal! Tako delajo za kmeta!) Tako se meri, to je merilo liberalne ljubezni za kmeta. Za ljubljansko gospodo 24.899 kron, za reveže kmete po celi deželi, ki so letos trpeli po požarih nad milijon škode, pa le 20.000 kron. Tavčarjev izrek: »Liberalcem groš, klerikalcem knof«, bi se pravilneje glasilo: »Gospodi goldinar, kmetu pa figo!« Kmet še knofa ne dobi. Iz tega se razvidi, kak revež je tisti kmet, ki z liberalcem drži. Podoben je jagnjetu, katero hrani volka.

Številke govore o škandaloznem gospodarstvu liberalne večine.

Proračun za leto 1902 izkazuje za po uimih poškodovane kmete 16.000 kron, za gledališče 28.000 K. Računski zaključek za l. 1901 izkazuje za po uimih oškodovane kmete 21.920 K, za gledališče 36.000 kron 26 vin. Kadar liberalci govore o svoji ljubezni za kmeta, pokžite jim te številke. Toliko časa, dokler bodo tako gospodarili, nimajo niti pravice priti mej kmete! Samo za l. 1901 imamo računski zaključek, za l. 1902 ga nam še niso predložili, že vedo, zakaj ne, ker bo gotovo še slabši, nego proračun!

Računski zaključek za l. 1901 izkazuje izdatkov 3.935.390 K, sprejemkov 3.601.487 K 27 vin., primanjkljaja v enem letu je torej bilo 333.903 K 48 v., a v proračunu je bil nedostatek proračunjen le na 85.514 K. Ker se je nedostatek tako povešal, bi človek mislil, da je bilo manj dohodkov. Pa bilo je drugače! Prejemki so bili proračunjeni na 2.998.424 K, v resnici jih je bilo 3.601.487 K 27 v. Kljub temu, da je bilo 603.063 K 72 v. več prejemkov, nego je bilo proračunjeno, je bilo 248.389 K več primanjkljaja nego je bilo proračunjenega. Gospodje so torej zgosodarili l. 1901 proti proračunu ta povešek primanjkljaja za 248.389 K 48 vin. in povešek dohodkov 603.603 K 72 v., skupaj 851.453 kron

20 v in. (Klici: „Spat naj gredo!“) Tako gospodarijo z ljudskim denarjem. Ali ni bilo potrebno, da se tako gospodarstvo razbije? Kdo bo kriv, če pride dežela v konzur. Tista liberalna večina, ki je tako gospodarila. Toda to je samo eno leto. Za l. 1902 še nimamo računkega zaključka, kaj nima? Še prineslo l. 1903. Proračun l. 1902 izkazuje 186.990 K nedostata, proračun za l. 1903 izkazuje 330.000 K nedostata. To je samo proračunjen nedostatek. Kako pa bo v resnici, ako so delali tako, kakor l. 1901! Mislimo si lahko najslabše. Tisti, ki gospodarijo, so krivi, da je tako daleč prišlo. Liberalci dolže obstrukcijo, a l. 1901 ni bilo nobene obstrukcije, in vendar so takrat zgosodarili 851.453 K, dasi so imeli mir, kakor krava pri jaslih in jih nihče motil ni. Kam bi prišli, ako bi teh gospodov tudi dalje noben ne motil. Pri takim gospodarstvu bi bilo treba doklade podvojiti. Ako seštejemo nedostatek iz l. 1901 v znesku 333.903, potem proračunjena nedostata za l. 1902 v znesku 186.990 K in nedostatek proračunjen za l. 1903 330.000 K, manjka 850.893 kron, v resnici pa bo manjkalo veliko več! Ali smo mogli kot vestni zastopniki kmeta tako gospodarstvo podpirati? (Burni klici: Ne, nikakor ne!) Vse, kar je v naših močeh, bomo storili, da se tako gospodarstvo razbije! Ljudstvo mora imeti večino, ne pa grefi, baroni in škrici! (Gromovito odobranje.) In potem pride rakovska občina in trdi, da je naša obstrukcija škodljiva. (Klici: „Za liberalce je škodljiva!“)

Česa se liberalci boje.

Dr. Šusteršič nadaljuje: Liberalci pa pravijo, da bi bila splošna in enaka volilna pravica za kmeta škodljiva. Med seboj pa pravijo drugače. Med seboj javkajo: »Če bi bila splošna in enaka volilna pravica, pa bi bili v dež. zboru sami kmetki poslanci. Tega se boje. Meni je neki liberalni zastopnik dejal: »Splošna kurija ne pomenja drugega, kot pomnožitev kmetkških poslancev, tega pa mi ne pustimo!« Tako je rekel. Mi pa pravimo: Kmetu pravice, da bo gospodar v kranjski deželi! Kmetu se bo vedno slabo godilo, dokler bo odvisen od milosti gospode. To so liberalci pokazali pri lovskem zakonu, kjer so zahtevali naši poslanci, da bodi divjačina prosta, liberalci so se pa upirali. Poslanec govori o postopanju pri oddajanju lovov in o dotičnih dogodkih v Cerkljah na Gorenjskem.

Povišanje doklad.

V proračunu za l. 1903 liberalci sami pravijo, da bo doklade treba zvišati in da jih letno samo radi tega še niso zvišali, ker je že prepozno. Kadar mi obstrukcijo proti sedanji večini ustavimo, bo večina povišala deželne doklade. Kdor je za to, naj roko vzdigne. (Klici: Nobeden!) Na ramena najrevnejših, na kmete, se hoče naložiti še več bremen. Liberalci so slabo gospodarili, so napravili dolgove, sedaj pa hočejo zvišati doklade. Ako bi šlo po liberalnih namerah, bi se morale naklade zvišati za 20, 30 ali celo 40 odstotkov od drž. davka. Tako „podpora“ bi kmetje dobili od liberalcev!

Zvišanje učiteljskih plač. — Odkrito-srčna beseda učiteljem.

Na učiteljskem shodu je dejal ljubljanski župan in liberalni poslanec Hribar, naj se v namen zboljšanja učiteljskih plač zvišajo deželne priklade. Mjse stališče je, da so učitelji res slabo plačani, na drugi strani pa bi se moralo bolj štediti pri novih šolah. Zalostno je v istini, gledati v vsi raztrgane bajte, v sredi pa šolsko palačo. Kaj pomagajo take palače, če pa kmet kruha nima. Najprej skrbimo, da bo ljudstvo imelo kruha, potem zidajmo drage šolske stavbe. Otroci se morajo šolati, a za to ni treba tako dragih šolskih slavb sredi raztrganih bajt. Ljudsko šolstvo stane sedaj deželo čez en milijon kron. Kot poslanci kmetov ne moremo dovoliti, da bi se zvišale kmetke doklade v ta namen, da se zboljša učiteljem plača. Radi tega nismo sovražniki učiteljem.

teljev, boljši prijatelji smo njihovi, nego liberalci. Zboljšajo naj se plače učiteljem, ampak ne na račun kmeta. Vlada naj pove, kaka državna sredstva hoče v ta namen dati; država naj plača, dežela, ki je na kantu, tega ne more storiti. Napravi naj se posebna šolska naklada, katero naj nosijo oni, ki imajo največ od šolstva in ki ne plačujejo nič deželnih doklad.

Liberalni učitelji sedaj posebno napadajo poslanca Jakiča in tudi mene. Mni psovke prav nič ne imponirajo in s psovkami me ne bojo spravili s stališča, katero mi je dolžnost zavzemati kot kmečki poslanec. Ker je glasilo liberalnega učiteljsstva na surov način žalilo poslance katoliško-narodne stranke in podlo blatilo ugled poslanca Jakiča, izjavljam, in uverjen sem, da bodo ostali poslanci z menoj istega mnenja, da dokler liberalno učiteljsstvo za te nesramne psovke ne da klubu katoliško-narodnih deželni poslancev zadostila, toliko časa vprašanja o boljšanju učiteljskih plač ne pustimo v razpravo.

Ne radi sebe, ampak radi ljudstva smo to dolžni. Kdor napada kmečke poslance, žali kmetški stan. (Gromovito odobravanje.)

Imamo pa še drug pogoj. Predno pride zadeva o zvišanju učiteljskih plač v dež. zbor, mora biti razširjena volivna pravica. (Navdušeno pritrdjevanje.) Najprej pravico kmetu, potem pride drugo na vrsto.

Sedaj te liberalno učiteljsstvo, kaj mu je storiti. Dolžnost ima, tiste slabe tovariše, ki niso v čest učiti, stanu, da te svoje nevedne tovariše izbače iz svoje srede in poda izjavo, da se ne strinja s tem, kar počenjajo ti nevednoži. Pritrdjajo naj na one, katerim so zaslomba, na liberalne poslance da glasujejo za spremembo volivnega reda.

Velevažna izjava. — Nove zahteve katoliško-narodne stranke.

Dr. Šusteršič pride zopet na volivno reformo in pravi, da je bila katol. narodna stranka skrajno prijenljiva. Zadovoljila se je s tem, da se ustanovi nova splošna kurija. Za to splošno skupino je zahtevala 6 poslancev in enega dež. odbornika. To je pač ponižna zahteva, da naj 70 000 volivcev voli 6 poslancev, dočim 80 graščakov voli 10 poslancev. Premalo smo zahtevali! Ker liberalci niti kaj sem dotičnega odseka niso hoteli priti, ne velja več naša prva ponudba, s katero smo bili takrat zadovoljni. Izjavljam za svojo osebo, ki nekaj velja v katoliško narodni stranki, da se s splošno skupino sedaj več ne zadovoljimo. Ker so liberalci hodili okolu kmeta in govorili, da bo škoda, če bo volil v splošni skupini tudi hlapec, zahtevamo sedaj tudi pomnoštvev številca poslancev iz kmetške skupine od 16 na najmanj 20 poslancev. (Dolgotrajno odobravanje.) Toliko naj imajo kmetje v kmetški skupini poslancev, kakor grajska in mestna gospoda! Tudi v splošni kuriji moramo več zahtevati. Take resolucije naj sedaj sklepata obč. odbor cerkniški in rakovski. Kmet naj bo gospodar!

Podpore.

Proti koncu svojega govora navedel je dr. Šusteršič, koliko v istini znašajo podpore, katere se kmetu naravnost delé. Take podpore so dvojne: Nagrada kmetovalcem za plemenske bibe — 800 kron in za povzdigo kmetijstva 7000 kron, torej skupno 7800 kron, in še to vedno ne dobé pravi kmetje. Sedaj naj se pa ta svotica razdeli mej vse kmete na Kranjskem. Prej ne bo za kmeta bolje, dokler se ne odpravi krivica, da bi nad 37.000 kmetov gospodarilo 6000 volivcev iz mest in veleposestva. Kdo more zagovarjati to krivico, ki se godi kmetu?

Naši poslanci nadaljujejo delo za ljudstvo.

Koncem svojega govora je g. poslanec omenil tudi še nameravane nove železnice Babnopolje-Rakek in obljubil najskrajnejši boj proti tej nepotrebnosti železnici, katero hočejo graditi uplivni liberalci in po kateri bi bilo ljudstvo uničeno. Končal je svoj govor: „Ako ljudstvo složno stoji za nami, potem je zmaga neizogibna. Možje, kmetje, edini bodite, ako držite skupaj, in združeni gremo skupaj v boj ter bomo zmagali.“

Zborovalci, tudi dosedanji nasprotniki, so z nepopisnim navdušenjem odobraval postopanje naših poslancev. Kmetje obeh strank so pokazali, da v tako važnem trenutku, kose gre za njihove stanovske interese, pozabljajo prejšnja nasprotstva in združeni stopajo v boj, kar jim bo prineslo gotovo zmago.

Resolucije.

Soglasno so bile sprejete nato resolucije, katere je predlagal dr. Anton Lavrenčič, ki se je s toplimi besedami spominjal tudi boja koroških Slovencev. Resolucije se glasé:

I. Volivci iz cerkniške, rakovške, šentviške, bloške in starošške občine, mnogoštevilno zbrani, izjavljajo soglasno, da nameravana železnica Babno polje-Rakek nasprotuje gospodarskim koristim ogromne večine tamošnjega ljudstva, in pozivljejo svoje deželne in državne poslance, naj z vsemi silami preprečijo omenjeni železnici vsakršno deželno ali državno podporo.

II. Dalje izjavljajo, da more edinole splošna in enaka volivna pravica v deželni in državni zbor popraviti neznosne krivice, ki se sedaj godé kmetijskemu ljudstvu gledé na zastopstvo v zakonodajnih zbora. Zato pričakujejo od svojih poslancev, da bodo z vso vnemo delovali za uvedbo splošne in enake volivne pravice v deželni in državni zbor.

III. Zbrani volivci so prepričani, da noben razumen kmečki mož ne more resno nasprotovati izpremembi kranjskega deželno-zborskega volivnega reda v tem smislu, da dobé ljudski zastopniki večino nad onimi zastopniki, kateri imajo neznatno število volivcev za seboj, pa sedaj v škodo kmečkega prebivalstva gospodujejo v deželi. To zadevo proglašajo za najbolj nujno in zato kar najodločnejše obsojajo tiste strankarske spletkarje, ki so zvičajno v nekaterih občinskih odborih v prilog liberalcem in v škodo ljudstvu izvili izjave proti delovanju poslancev katoliško-narodne stranke v deželnem zboru v tem oziru. Izjavljajo tudi, naj bo tem občinskim odborom za vzgled moška in odločna izjava šentviške občine, priobčena v „Slovenca“ dne 7. t. m.

IV. Svojima poslanecema v deželnem zboru in sploh vsem deželnim in državnim poslancem katoliško-narodne stranke, zlasti njenemu neustrašenemu načelniku dr. Šusteršiču, izražajo popolno priznanje in zapanje. Deželne poslance prosijo, naj vtrajajo v svojem hudem boju proti združenim slovenskim in nemškim liberalcem, dokler ne pribere ljudstvu pravice.

V. V bratovski vzajemnosti izražajo, da se štijo edine z rojaki na Koroškem v boju za pravice slovenskega jezika; izjavljajo priznanje požrtvovalnemu nastopu poslanca katoliško-narodne stranke, dr. Brejcu in pozivljejo svoja državna poslance, naj se za koroške Slovence potegneta s tisto vnemo, kakor za svoje lastne volivce.

Po shodu.

Po shodu so obkolili možje poslance ter jih zagotavljali, kar so na shodu obljubili, da bodo nepremično stali za našimi poslanci in da jih ne bodo premotile nobene protijudske liberalne spletke. Na tleh, kjer so še pred nedavnim časom bili izključni gospodarji naši nasprotniki, so naši poslanci slavili zmago.

Naj tudi drugod ljudstvo tako krepko in složno vstane za svoje pravice. Naši poslanci so in ostanejo z druženi z ljudstvom, in ni je sile, ki bi taki združitvi mogla odvzeti končno zmago!

Zjedinenje čeških strank.

Mlado-, Staročehi in češki agrarci so se zjedini k skupnemu postopanju z osirom na predstojede zasedanje državnega zbora. Razglasil se je oklic na češki narod, ki med drugim pravi: V resni nevarnosti se nahaja naš narod, katerega manjšina samovoljno ovira v razvoju na političnem, kulturnem in gospodarskem polju. Politične razmere so v skrajnem neredu, vsako normalno delo postavodajalnega zastopstva je onemogočeno. Na čelu javne moči stoji vlada, ki ni zmožna ustvariti remedure in ki zadovolji vse nemške želje. Prišlo je že tako daleč, da vsi sili na principijelno odločitev. Boj, naj li nemški narod nadvladuje, ali naj bode vsi narodi enakopravni, mora biti izvojevan. V tako važnem trenutku kličemo razmetane koščke naroda pod eno zastavo in jih pozivljamo, da sestavijo trdno združeno falango. Ne izključujemo nikogar od skupnosti, temveč vidimo v dovršenem zjedinenju temelj za složno delovanje nas vseh.

Objavljen je tudi program treh zjedinenih strank, v katerem se med drugimi zahteva: Izvršitev jezikovne enakopravnosti, ustanovitev drugega češkega vseučilišča (na Moravskem), ustanovitev srednjih in obrtnih šol, ustanovitev ljudskega šolstva v Sleziji na narodni podlagi, ustanovitev čeških šol na Dunaju in Spod. Avstrijskem, varstvo narodnostnih manjšin in reforma volivnega reda.

Velik del programa je posvečen vojaškim zahtevam, med drugim: 1. Da se upošteva narodno čuštvo Čehov v vojski. 2. Da se neguje polkovni jezik in da se v čeških polkih upošteva in rabi. 3. Da se v vojaških učnih in strokovnih zavodih vsprejme češki kot učni jezik in da so pri čeških polkih nastavljeni častniki zmožni češčine. 4. Da se pri kontrolnih shodih in pri uradovanju vojaških oblastnij z osebami, dočlimi v vo-

jaško službo, in tudi zunaj aktivne službe, rabi češki jezik. 5. Da se imajo vojaška polovništva in vojaške oblastnije v zvezi z avtonomnimi inštančami in s češkim prebivalstvom posluževati češkega jezika, in da se češki jezik raztegne tudi na orožništvo. 6. Da se pri reformi vojaškega kazenskega procesnega reda vsprejme načelo ustmenosti in javnosti, ter da se pri preiskavi, obravnavi in pri razglašenju razsodbe upošteva materni jezik obtoženčev. 7. Se zahteva dvoletni službeni čas s potrebno olajšavo za rezerviste in da se pri vojaških potrebščinah ozira na češke obrtnike.

V taktičnem osiru so stranke označile kot nujno, da se odstrani sedanji vladni sistem, ker počiva na protiuslavem »Veto« nemških strank. V ta namen se predlagajo najostrejše parlamentarna sredstva. Pred vsakim zasedanjem parlamentarnih zastopstev se snidejo zastopniki treh zedinjenih strank, da se omogoči solidarno postopanje.

Iz deželnih zborov.

Štajarski deželni zbor. V večerni seji 6. t. m. je posl. Hagenhofer vložil predlog zoper vpeljavo pristojbine na avstrijski sladkor, ki se izvaja na Ogrsko. Vloženo je bilo nadalje poročilo o razpravih glede nadaljevanja obstoječe lokalne železnice St. Pölten-Mariazell-Gusswerk. Deželni kulturni osek je podal poročilo o predlogu posl. Rokitsankyja, kako stališče je zavzeti, da se prepreči prodaja kmečkih domov. Predlog se je oddal dežel. odboru, da stori v tem oziru primerne korake in poroča v prih. zasedanju. Rešen je bil predlog posl. Jurtele ter dovoljena podpora za po povodnji reke Drave poškodovane prebivalce v sodnih okrajih Ptuj in Ormož. Istotako je bilo udovoljeno predlogu posl. Roškarija za podporo po toči oškodovanim krajem v sod. okr. St. Lenart in Maribor. — Graškemu gledališču se je dovolilo 20 000 kron podpore.

V seji 7. t. m. je dež. kult. osek poročal o izdaji brošure, kako se imajo staviti hlevi, in o predlogu, da se za vzorno zidane staje dovoli podpora. (Sprejeto.) — Pri naslednjem predlogu zapuste stranke manjšine zbornice. Imenoma dež. kult. oseka poročal posl. Berger o ustanovitvi poljedelskih zadrug. Da se konstatira slepčnost, je bila zbornica prešeta, a manjkal je k sklepnosti eden poslanec. Slednjic se posreči tega najti. Seja se nadaljuje. Kmalu je bilo zopet premalo poslancev navzočih; seja se je prekinila za pet minut. Med tem časom skličejo potrebno število poslancev. Fin. osek poroča o ustanovitvi deželne hiralinice v trgu Nemška Bistrica. Glede bolnišnice v Mariboru se je sklenilo, dež. odbor pooblastiti, da vzame na posodo 200.000 K za potrebno prizidavo bolniških prostorov. Občini Mahrenberg se dovoli podpora za zgrajenje mostu čez Dravo.

V koroškem deželnem zboru se je v seji 7. t. m. glede politične in gospodarske ločitve od Ogrske sklenila naslednja resolucija: 1.) Dež. zbor nastopa najodločnejše zoper že dovoljene in še nameravane nove koncesije gospodarske, politične in vojaške napram Ogrski. 2.) Od vlade se zahteva, da stori vse primerne korake, ki so potrebni za politično in gospodarsko ločitev od Ogrske in da sestavi čimpreje avtonomni carinski tarif. 3.) Deželnemu odboru se naroča, da o teh skiepih obvesti državno vlado. Deželni zbor je bil potem zaključen.

Moravski deželni zbor je bil 7. t. m. zaključen. V zaključnih govorih sta namestnik in deželni glavar polagala važnost na izjavo, v kateri se proglašajo volilno reformni osek permanentnim. Od tega je pričakovati plodonosnega vspeha za obe narodnosti.

Deželni zbor dalmatinski. Že v petek pri šolski debati je prišlo v dalmatinskem deželnem zboru do prizorov, ki ne morejo biti posebno všeč c. kr. namestniku, Nemcu, baronu Handtu in njegovemu predstojniku dr. Küberju. Ta dva gospoda bi rada videla Dalmacijo tako, kakršne so naše slovenske pokrajine, kjer ni imel slovenski narod dovolj moči, da bi se bil mogel vspešno zavezati nasproti nemškemu navalu. A hrvatski narod pozna bolje nemške namene, nego naši kranjski liberalci in Dalmatinci vseh treh strank so že v petek c. kr. nemški vladi glasno povedali svoj dalmatinski »Stoj!« Srbi so ob tej priliki izjavili: »Dalmacija je srbska ali hrvatska, a nemška ni bila in ne bo nikdar!« Italijani so izjavili: »Dalmacija Dalmatincem, a Nemci naj ostanejo v svoji hiši!« V imenu Hrvatov pa je zaklical Biankini: »Bodimo raje Italijani, nego da bi bili Nemci!« S temi izjavami podale so vsi tri stranke v Dalmaciji, Srbi, Italijani in Hrvatje, jasen dokaz, kako ljubo jim je ponemčevanje Dalmacije, podale so dokaz, da ni razlike med strankami, kadar se gre zato, da treba braniti domače ognjišče pred ptujcem — Nemcem!

V sobotni seji pa je predsednik hrvatskega radikalnega kluba Trumbić razvil program svoje stranke. Konstatiral je nevspeh namestnika v Dalmaciji, pojašnjeval je propa-

danje Kotorske Boke vsled trgovinskega konfliktu med Avstrijo in Črnogoro; za tem je grajal jezikovni načrt in protestiral proti usiljevanju nemščine. Izrazil je nado, da je mogoče sporazumjenje med Hrvatji in Italijani. Hvaležno se je spominjal, da so nveli zadnji dogodki na Hrvatskem v Italiji glasen odmev, ko je na Dunaju zapirala vlada zastopnikom hrvatskega naroda vrata. Hrvatje so kompromitirali svojo čast v Italiji, a poplačano jim je bilo to s surovo nevhvaležnostjo. Izrazil je potrebo sporazumjenja z Italijani, da dobe Hrvatje simpatije in moralno pomoč od italijanskega naroda. — Srb Kovaževč je ostro napadal predsednika nadoddišta v Zadru, dr. Gertscher-ja in policijski duh, ki se je izkazal v obravnavi proti časnikiarju Fabrisu v Dubrovniku. Kakor je propadel avstrijski sistem v Italiji, tako propade tudi na Balkanu. — Radikalni Hrvat Majstrovč spominjal se je dogodkov na Hrvatskem in se je rezko zaganjal v avstrijsko upravo. — Danes so vse stranke v Dalmaciji izročile namestniku svoje odgovore na jezikovni načrt vlade.

Istrski deželni zbor. V seji 7. t. m. je rešil deželni zbor več lokalnih točk in vzprejel načrt zakona, v katerem se določa deželna taksa za konsum pivs. Nujni predlog posl. Spiničiča za anulacijo zakona o šolski taksi se je oddal šolskemu odseku. Zakon glede zgradbe ceste Krk-Lušin je bil pri drugem in tretjem branju vzprejet. Radunski zaključek deželnega zaklada za leto 1902 je bil z večino glasov votiran.

Ogrska kriza.

Kakor smo že poročali, je v soboto ogrska zbornica izvolila novega predsednika in prvega podpredsednika. Predsednikom je izvoljen bivši minister Perczel, ki se je s toplimi besedami spominjal svojega prednika grca Appenya. Opozicija kriči: Bil je prisiljen odstopiti! Perczel dalje naglašá, da bode vodil obravnave v duhu hišnega reda, ustave in zvestobe do vladarja, pravično in nepristransko. Desnica mu živahno pritrjuje. Prvim podpredsednikom je bil nato izvoljen Jakabffy.

Zbornica nato prične razpravo o programu nove vlade, oziroma grca Tisze. Razpravo prične Košut, ki pravi: Neodvisna stranka ne prizna nagodbe iz l. 1867, zato pobija tudi vsako vlado, ki zagovarja to nagodbo. Sedanja vlada pa je še slabša, ker je spravila v razgovor vladarjeve pravice. Te pravice ima po Košutovem prepričanju le narod in edino le ta jih more komu odstopiti, ako hoče. In ravno na Ogrskem je treba to naglašati, ker je ogrski kralj ob enem cesar sosedne države, ki je večja, bogatejša in mogočnejša od Ogrske. V Avstriji je nemščina armadni jezik, na Ogrskem mora torej biti madjarščina. O tem bode še govor. Za sedaj pa izjavlja Košut v imenu svoje stranke, da se hoče še nadalje boriti proti avstro-ogrski nagodbi in za popolno samostojnost Ogrske. Košut dalje graja, ker je Tisza prej razvil svoj program v gosposki zbornici; ter opisal deželne finance v jako slabih lučih, kar vtegne škoditi ogrskemu kreditu. Govornik je stavil vladi dolgo vrsto vprašanj. Mej drugim je tudi vprašal, ali bode nove madjarske vojaške šole plačevala le Ogrska ali skupna država. Ker je bila že pozna ura, je grof Tisza izjavil, da hoče na razna Košutova vprašanja pozneje odgovarjati.

Kakor vse kaže, opozicija nima posebnega poguma za nadaljno obstrukcijo. Edino Ugronova stranka je v soboto sklenila, da nadaljuje obstrukcijo. Tudi če se ji pridruže poslanci, ki niso v nobenem klubu, obstrukcijo sami ne bodo dolgo vzdržali. Vprašanje je le, kaj stori Košutova stranka, ki danes sklepa o nadaljni taktiki. Mlajši člani, dobra četrtina, hočejo na vsak način nadaljevati obstrukcijo. Ako se ne podvržejo sklepu večine, ki se je naveličala obstrukcije, potem se stranka razdeli. Seer pa se razmere pojasnijo še ta teden.

Madjarska zastava.

Na Reki izhaja laški list »Bilancia«, ki pa se je že tako navzel madjarskega duha, kakor tržaški »Piccolo« nemškega. »Bilancia« pravi, da sta avstrijska vojna in trgovinska mornarica imeli več časa jedno in isto zastavo, rdečo-belo-rdečo, namreč barve teškanske kneževine z avstrijskim grbom na sredi. Leta 1860 je sprejela trgovinska mornarica tudi madjarsko narodno zastavo, tako da je bila od tega časa naprej trgovinska zastava pri drogu rdeča-belo-rdeča, a na drugem koncu v rdeče-belo-zelenih barvah, obe s svojimi grbi. Zastava vojne mornarice pa je ostala vedno ista. A toliko jedna, kolikor druga zastava, ni prava. Ker tudi Ogrska žrtvuje za vojno mornarico, mora tudi na zastavah nositi znamenje, da bo svet znal povesdo za ogrsko državo. Zunanje države poznajo samo avstrijsko vojno mornarico. — A razmere so se predrugačile; Ogrska ima sedaj lastno trgovinsko mornarico, ki lahko tekmuje z avstrijsko. Ladije ogrskih družb morajo nositi samo narodne zastave. — Oj hrvatski pobratime! Mogočna je bila tvoja mornarica, ponosno so plavale

hrvatske ladije po valovju pred Trstom, katerim je zapovedal Zrinsky. — a danes pi- jejo za medvedovo kožo, dasi je hrvatski ži- velj isti, ki je dal Visu zgodovinsko ime, dasi je hrvatski živelj isti, ki dela slavno to mornarico, ki naj bo madjaraka. — O, Slovani, o! sluze narodov!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. novembra.

Presvetil g. knezoškof ljubljanski dr. Anton B. Jeglič se je odpeljal danes opoldne z brzovlakom na Dunaj k škofovskemu zborovanju. Povrne se prihodnji teden.

Osebnosti. G. Srečko Rainer, želez. uradnik na Zidanem mostu, je premešten v Rajhenburg kot načelnik postaje. — G. Fr. Rainer, trgovec v Rajhenburgu, se preseli s svojo trgovino na Ptujsko goru.

Sestanek Leonove družbe. Žalanski sestanki so pokazali, da je odbor pravo ukrenil, ko je pričel s temi večeri po vzoru diskusijskih večerov drugih večjih mest. Tudi letos nam obetajo mnogo užitka zanimiva predavanja, katera so nam obljubili razni gospodje. Želeti bi bilo, da se jih ne le člani Leonove družbe, ampak tudi drugi gospodje, ki se zanimajo za taka vprašanja, udeležujejo v najboljnejšem številu. Prihodnjo sredo 11. t. m. ob 8. uri zvečer predava g. dr. Evgen Lampe »O socijalnih in etičnih nazorih grofa Leva Tolstega«. Lokal: Rokodelski dom. Komenskoga ulice.

Meščanska šola v Krškem. Pod tem naslovom je pisal »Narod« dne 3. t. m. mej drugim: »Takrat, ko se je snovala ta šola, je bil čas, poskrbeti, da ne ostane vse večne čase nemška. Župan krški je imel tedaj odločitev v rokah in bi bil lahko dosegel primerno premembo ustanovnega pisma glede učnega jezika. A tega ni storil. In kdo je bil takrat župan v Krškem? Vilj. Pfeifer, oni isti Viljem Pfeifer, ki je danes poslanec klerikalne stranke. To govori dovolj! — Tako piše danes glasilo moža, ki je v najtesnejši zvezi z baronom Žvegljem in tovariši, a je še pred 10. t. m. pred 25 leti, hotel na meh odreti vse nemške grofe in barone v deželi. Sicer pa povemo »Narodu«, da takratni župan krški, gosp. V. Pfeifer, ni mogel prav nič odločevati glede meščanske šole, ozir. glede ustanovnega pisma z ozirom na učni jezik. Pokojni ustanovnik je šolsko poslopje podaril krškemu političnemu okraju, a ne krški občini, in sicer s pogojem, da mora biti na meščanski šoli nemški učni jezik. In ta pogoj je tedanjim deželni šolski svet potrdil, ne da bi vprašal krško občino.

Gospa dr. Jenkova v avdijenci pri kralju Petru. Blag. gospa dr. Terezina Jenkova je potovala te dni po slovan. jugu. Preteklo soboto si je ogledala Belgrad in bila je v avdijenci tudi pri srbskem kralju Petru. Kralj Peter se je z gospo jako živahno pogovarjal ter izpraševal o slovenskih razmerah. Ko se je gospa dr. Jenkova poslovila, zaklical je kralj navdušeno: »Pozdravite narod slovenski od mene in od naroda srbskega!«

Vegov spomenik. Tajništvo francoske akademije znanosti v Parizu se je tudi pričelo zanimati za Vegov spomenik in je zagotovilo podporo. Na to zadevo je opozoril akademijo profesor Louis Leger.

Tržaški mestni svet. V petek bili so naši slovenski zastopniki v mestnem svetu tržaškem, kakor vedno, na svojem mestu. Neustrašeni dr. Rybač je spravil s svojim govorom mogočno laško gospodo v grozno zadrego. »Nahajamo se,« je rekel, »v čudnem položaju; izvoljeni smo sicer, a upravno sodišče pravi, da volitve niso bile zakonite. Ali smo poslanci ali nismo? Kaj misli vlada, ki je to nezakonitost skrivna? Treba jo povprašati, saj smo mi že od prvega začetka trdili, da so volitve nezakonite.« Rybač je spravil gospodo v škrupice. Dr. Venezian mu je hotel odgovorjati, da bi potegnil voz laške stranke iz blata, a ni našel izrazov, da bi bil pobil neustrašenega dr. Rybača, pač pa se je moč tako spozabil v veliki zadregi, da je zahteval od Rybača, naj tudi on štiti iredentovski volilni sleparije, in to je tudi vspeh. A še več. Med Rybačevim govorom je bila na oni galeriji, ki je še pred nedol- gim časom rogovilila, pljuvala in spravljalala naše zastopnike v smrtno nevarnost — smrtna tišina. Tudi laški poslanci, ki so še

pred nedolгим časom v mestni zbornici ne varne pretitli dr. Ryb- fu, so v petek po nje- govem govoru žalostno povešali glave in niso pokazali nikakih pesti in tudi ne zob. To je gotovo tudi vspeh, ako šestorica moralno nadvla- duje velikansko italijansko večino v mestnem svetu tr- žaškem! Vsa čast vrlim, neustrašnim voditeljem tržaških Slovencev!

Nesreča pri »Nar Domu« v Trstu Iz Trsta nam poročajo: V soboto je pri zgrabi »Narodnega doma« padel 17. letni Filip Korelec iz Št. Ruperta na Dolenjakem z odra 20 metrov globoko ter mrtev obležal. Podjetnik stavbe je obličan- ski Slovenec g. Martelano, ki je zgradil že mnogo stavb, a se mu taka nesreča še ni pripetila. »Piccolo« poroča: V soboto zjutraj je g. Martelano poklical delavca Tišino, naj v 4. nadstropju odstrani neki pod. Tišina povzice štiri druge delavce in vsi gredo v četrto nadstr. Ob 1/2 12. gregorij tudi omenjeni Korelec, dasi ni imel nobenega naročenega opravila. Ta stopi na oni pod in pada v globčino. Ob 1/2 1. uri pride preiskovalni sod- nik dr. Barsal in vpraša, kdo je podjetnik. Ko se mu predstavi gosp. Martelano, ukaže sodnik policaju, naj ga takoj odvede v ječo. Ko Martelano zatrjuje svojo neololžnost, ga sodnik ne po- sluša, marveč ukaže policaju, da Martelano pred zašišanjem ne sme z nikomur govoriti besede. Vse priče so takoj na mestu zatrjevale, da je Korelec brez vsakega po- vnelja šel na pod. Sodnik je nato poklical tudi Tišino in ga izročil policaju, da ga odvede v zapor. — Čudno. Pri večjih zgradbah se večkrat pripete nesreče, a da bi podjet- nika brez zašišanja kratkoma vrgl v ječo, tega ne čujemo. Znano pa je, da »Narodni dom« v Trstu grozno boče v oči naše laške nasprotnike. Ali je morda to vzrok večke gorečnosti za javni red? — Po ogle vedno trdi, da v Trstu ni Slovencev in da neka ljubljanska banka gradi »D m« pred vo- jašnico O te banke! Se pred tednom je »Piccolo« javkal, da ista banka kar milijone siplje goriskih Slovencev, ki o menda po- kupili že pol Gorice Radovedni smo, kaj stori sodišče z zaprtima.

»Hudičev strup.« Poročila se nam: Neki gostilničar v L. je naročil po agentu od vinskega trgovca v Trstu sod muškata 300 litrov. Naročba je prišla na kolodvor v L. Ker pa je trgovec poslal 97 litrov »muš- kata« več, kakor je bilo naročeno, ga do- tični gostilničar ni hotel sprejeti. Sod »muš- kata« je potem ležal 14 dni na kolodvoru v L., pa posoda ni bila trdna in je nekoliko puščala. Neka grda črna tekočina je tekla iz nje. Zato je nek hudo mušnež zapisal s kredo na sod: »Hudičev strup«. Agent je nato ta »muškata« ali »hudičev strup« zopet ponujal dotičnemu gostilničarju toda zelo po zni- žani ceni, pa ga ni hotel kupiti. Nato je po- nujal »hudičev strup« še po drugih gostil- nih, a ga ni mogel nikjer izvesti. Naposled se je agentu posrečilo, da je shranil sod z »muškatom« v neki kleti v L. Ko so »muš- kat« prepeljali s kolodvora v klet, bila je pokušnja. Pokušali so »hudičev strup« trije mošče, a pri tem so delali silno zoprne obraze. »Hudičev strup« ni bil nič drugega nego pobarvana voda z nekim zoprnim okusom. Agent se je močno prestrašil, ko je tudi on pokusil, in čez nekaj časa je re- kel, da naj za božo voljo molče, češ, sedaj odidem precej v Trst, a čez teden pridem zopet. Res, čez teden dni je prišel in pri- nesel seboj čudodelno enolitro steklenico. Izlil je iz nje tekočino v sod in pomešal s pallico, in glejte čudo: »Hudičev strup« je postal pravcati muškata. Ta narejen »muš- kat« je nato agent okrog ponujal, dokler ga ni prodal gostilničarki v D., in sicer po 33 h liter. Zvede, gostilničarka je smatrala vino za pristani muškata in zato je plačala (123 K 87 h) pošteno do zadnjega novčiča. A najrše je to, kar sedaj pride! Čez tri mesece dobi gostilničarka od tržaškega tr- govca nemško naznanilo, da jo toži, ako ne plača še 30 K 55 h. Ker žena ne zna nem- ški, se za to naznanilo še zmenila ni, in čemu tudi, saj je vino pošteno plačala, ka- kor je sklenila kupčijo. Čez nekaj časa dobi razsodbo v laškem jeziku. Tudi sedaj ni ve- dela, zakaj se gre in čemu ji ta pisma no- sijo, dokler ni dobila naznanila eksekucije. In plačati je morala 54 K 2 h. — Torej je žena drage plačala ponarejeno vino in razun tega je morala plačati 54 K 2 h, a ne vé zakaj? Krive so pa tudi oblasti, ki pošiljajo ljudem naznanila v jeziku, katerega ne raz- umejo. — Iz vsega tega bodi nauk, da ni- kar tujcev ne podpirajte in ne kupujte od njih. Kupujte poštena domača vina. Če ho- čete, da ne bodete od tujcev ogoljufani.

Kočevarji. »Gottscheer Nachrichten«, ki so se pozneje prekratile v »Deut- sche Nachrichten«, so prenehale izhajati.

Umrl je v Gorici obč. svetovalec in trgovec g. Fran Alpi.

Ljubljanske novice.

Za cesarjev spomenik v Ljubljani je po- slalo 12 umetnikov svoje modele. Nekaj modelov je bilo vsled nedostatnih varnostnih

poprav pri pošiljavi poškodovan. Umetniki jih bodo morali popraviti, predno bo izreko razsodišče svojo sodbo.

Umrl je durniat pri o. kr. deželnem so- dišču gosp. Ivan Jean v 54. letu svoje starosti.

Nova lekarna v dež. bolnici. Deželni odbor je imenoval voditeljem nove lekarne v dež. bolnici magistra phar. g. Stjepana Gjegerca.

Gospo dr. Franjo Tavčarjevo je napadel star lovec pes njenega soproga ter jo na obrazu in vratu težko poškodoval. Rane so zdravnikovi zašili.

Nesreča na kolodvoru. Včeraj sta na južnem kolodvoru dva stroja zadela drug ob drugega. Jeden stroj je poškodovan.

S škarpe padel. Anton Česnik, 64 let star, delavec v Knežaku, je 7. t. m. počasi šel od dela domov. Da bi si pot prikrajšal, je šel po neki škarpi, kjer pa mu je spo- drnilo, da je padel in se zavalil na cesto pod neki voz, ki je ravno prišel mimo. Voz je šel čez njega in mu zlomil desno roko pod komolecem. Ponesrečenca so pripeljali v deželno bolnico.

Izgubljeno. Na poti od pošte na Starem trgu do Kramarjeve kavarne izgubil je vče- raj popoldne Franc Hönigman, prostak 27. brambovskega pešpolka, bankovec za deset kron.

Izseljevanje V soboto zvečer odpoto- valo je v Ameriko 8 oseb, iz Amerike pa se je pripeljalo v Ljubljano 20 oseb. — Vče- raj zvečer odpeljalo se je v Ameriko dvajset oseb, iz Amerike pa se je pripeljalo v Ljub- ljano 80 oseb.

Pri »Maliču« imajo natakarje, koji niso zmožni slovenskega jezika. Tako sta morala dva gosta zapustiti restavracijo, ne da bi bila mogla dobiti kaj jesti ali piti. In tja za- baha mnogo blazirano indiferentnih Slo- vencev!

Rešilna posta a. V mesecu oktobru t. l. intervenirala je rešilna postaja v 41 slučajih, namreč: uri 23 moških in 18 ženskih nez- godah. Te so bile: 10 obolenosti in osla- belost, 2 krvavljenji, 3 težki porodi, 4 zlom- ljenja nog, 1 poškodba vsled povoženja, 2 železniški nezgodi, 4 poškodbe vsled padca, 2 poškodbi vsled udarcev, 1 zblaznelost, 12 transportov bolnikov.

Iz bolnice Anton Zupec, 46 let star, posestnik v Iški Loki št. 2, je dne 6. t. m., ko je hotel voz, s katerim je peljal z gozda drva domov, zavreči, prišel pod voz in mu je šlo kolo čez obe nogi in mu zlomilo levo nogo pod kolonom.

Pobegnil je prostak 27 pešpolka Gu- staf Tacheopen.

Tatvine. Rudolfa Pogačniku, markerju v kavarni »Valvazor«, ukradel 5. t. m. zju- traj mej 5. in 6. uro nek čevljarški po- močnik iz škatlje za smuče 23 viržink in 8 kub. — Martinu Taborju, uslužbencu mestne elektrarne, je bil včeraj zvečer v dvo- rišča na magistratu ukraden bicikel tvrdke Adler, vreden 60 kron. Tat je neznan. — Včeraj popoldne je v Latermannovem dre- voredu neka ženska izmahnila postrežkinji Mariji Korošec, stan. v Križevniških ulicah št. 10, iz žepa denarnico, v kateri je imela nekaj nad 2 kroni denarja.

Književnost in umetnost.

Repertoar slovenskega gleda- lišča. Jutri, v torek, se uprizori prvič na našem odru izvirna narodna igra s petjem v štirih dejanjih »Legionarji«. Igro je spisal Franc G o v é k a r, uglašil pa Viktor P a r m a. »Legionarji« so I. del, »Rokovnjači« pa II. del narodne tragedije Ferdinand Basaj- Grogga. Dejanje »Legionarjev« je torej zvezano z dejanjem »Rokovnjačev« tudi z nekaterimi osebami, ki nastopajo v obeh dramah, to so: Ferdinand, Brnjač in Rak. Druge osebe v »Legionarjih« so nove. Go- včkar je izkušal ustvariti novo igro za narod, saj poleg Ogrinčeve »V Ljubljano jo dajmo«, Finžgarjevega »Divji lovec« ter poleg »Desetega brata« in »Rokovnjačev« nimamo nobene svoje narodne drame. Ulogo g. Ferdinanda igra gosp. C o n s k ý, vlogo Brnjača g. B o l e š k a, Raka g. D r a g u- t i n o v i č; večje vloge pa imata še gđ. R u č k o v a (Lavra) in g. V e r o v š e k (Jež). Gosp. P a r m a je zložil tri krasne moške zbere (2 koračnici in romanco), dva ženska samospeva, napitnico Medveda in Ježev kuplet. Poleg tega se bo igrala nova ouvertura »R o k o v n j a č i«. Med dejani svira vojaška godba samo Parmove skladbe. — Prihodnji četrtek je operna predstava, v soboto pa dramska noviteta.

Zdravice. Za petje in klavir zložil Viktor P a r m a. Zaloga in lastnica Otona Fischerja v Ljubljani. Cena 3 K. — Tu imamo šest vinskih pesmi, ki opevajo opojljivo kapljico na vse mogoče načine, tako da se mora vsak prepričan abstinenc kar zgrazati nad takimi fantazijami. Najhujše jo je pa zakrožil vinski bratec Doksov, ki peva, da »Za čašo vinca rujnega — pošten krist- jan življenja da«. Teksti torej niso, da bi jih ravno posebno upoštevali. Glasba Par-

move je prav dobra. Posebne umetnosti si- cer ni v njej, ker je složena za veselo družbo, katera med petjem s steklenicami trka. A melodije so lepe in se bodo prilju- bile. Vglasbene so sledeče pesmi: R a s m a n: »To sladko, zlato vince«, K u r n i k: »Sozidal sem si vinski bram«, D o k s o v: »Oj zlata, vin- ska kaplja ti«, S l o m š e k: »Slovenec Slovenca vabi«, narodna: »Povsod me poznajo«, in lepa Funtkova pesem iz opere »Urh, grof celjski«: »Natočimo v čaše svoje!« Lidna »glava« krasi to zbirko.

V ocene Slomškovega delo- vanja je pridobil prof. dr. Ilesič v »Popot- niku« razpravo »Slomšek in ligurjanci (re- demptoristi)«. Tu dokazuje nepristnost ne- kega grdega pisma, katero so zasamovavci redemptoristov in Sloméka podtaknili ne- kemu »ligurijancu« Moloču, ki pa nikoli eksistirail ni.

Srečko Magoliš je razstavil tri po- krajinske slike v izložbi Drag. Hebrarjeva trgovine s papirjem. Po obsegu je največja slika »Ob Ljubljani«; predstavlja skupino hiš ob Ljubljani, v ozadju se vidi del že- leznega mostu.

Izmed teh slik se je ta umetniku naj- manj posrečila. Zdi se, da je Magoliš slikal ta prizor z nekako boječnostjo in negotovos- tjo. Ostali dve sliki »Pod Krimom« in »V mestnem logu« sta mnogo boljše.

Na prvi spoznamo v ospredju značaj močvirja, a ozadje tvori Krim. Nasprotje med bližino in megleno daljavo je izvrstno izraženo. Osprede se odlikuje po pestrih barvah. Temni oblaki pa plavajo lahko nad Krimom.

Slika »V mestnem logu« je polna har- monije in naslade. Narava je odeta s snežno odejo, drevesa so brez zelenega lišpa, v dal- javi se pa vidi Krim. Lovec koraka s psom po tej snežni planjavi. Mi bi želeli, da bi bilo na Magoliševih slikah več proste in široke tehnike; kajti ravno to povzdiguje umetnika nad diletantu. Na tem mestu bodi izražena želja, da bi nam naši umetniki podajali več pokrajinskih slik iz naše domovine. Ako omenjam par Jamovih slik in pa Germovo »Klanško jezero«, mislim, da smo pri kraju z boljšimi umotvori. In baš v naši domovini nahajamo toliko prirodnih krasot. Naša ilu- strovana mesečnika bi se morala ozirati v prvi vrsti na to, da bi nam podajala v re- produkciji slikovite prizore iz naših krajev. Pokažimo narodu najprej to, kar je našega. J.

Izpred sodišča.

Izpred deželnega sodišča.

Veliko obeta. Šle 18 let stari brivski pomočnik Tone Kastelec z Ježice je bil zaradi raznih prestopkov že 7krat kaz- novan. Dne 17. oktobra je bil obdelanec klican k škofjelokemu županstvu zaradi motenja nočnega miru, a Kastelec, ki je bil na sumu, da je ukrad neke listine in da je tamošnjemu klobučarju izvalil klobuk v vrednosti 5 K, mislil jo je odkuriti iz me- sta, a bil je aretovan. Na stražnici se je si- loma protivil redarjem, ko sta mu hotela žepa preiskavati, mahal in suval je okoli sebe, zadel je nadsražnika pod rebra in mu strgal od ure verižico. Sodišče ga je za- radi tega dejanja obsodilo na 6 mesecev težke ječe. — Prepir zaradi užitka. Matija Plahutnik v Mekinjah je pred šestimi leti izročil gospodarstvo svojemu sinu Ja- nezu. Med očetom in sinom unel se je pre- pir, katerega posledica je bila ta, da je sin zgrabil svojega očeta, ga vrgel na tla in z nogo suval. Pri glavni razpravi se je odpo- vedal oče pričevanju proti sinu, zato ga je moralo sodišče zaradi pomanjkanja družih dokazov obtožbe oprostiti. — P r e t e p. V Fajfarjevi gostilni v Nemškem Rovtu je po- pivalo dne 12. junija t. l. več fantov. Bilo je ponoči, ko se je s'rar Jože Polak iz ute na vrtu odstranil; priletel je potem kamen v utu. Polak vpraša delavca Franja Medja, ali je morebiti on vrgel. Nato nastane pre- pir. Medja je Polaka s steklenico tako po glavi udaril, da je padel; nato ga je še Janez Rozman po glavi udaril, vendar je Polak zbežal. Medja, Janez Rozman in Jože Rozman tekli so za njim, a ker ga niso našli, razbili so mu 80 K vredno harmoniko in pokvarili kotel in mizo v sirarni. Sodni dvor je obsodil Meja na 10, J. Rozmana na 6 in Jožefa Rozmana na 5 tednov ječe. — D o g o v o r j e n n a p a d. Fantje Pavel in France Carar, France Konjar iz Viševka, Lovre in France Kokalj iz Doline, Janez Peterca iz Dola, France Kokalj iz Doline, Janez Fajdiga in France Orehek iz Žaj so po nasvetu Pavla Cararja sklenili, da poj- dejo v zgornjo Javoršico na boj. Oborožili so se z raznim orodjem. Naleteli so naj- preje na Antona Južno in Antona Griminja, ki sta ukala; ta dva so takoj prepodili. Nato so zadeli na Franceta Pirnata, ki je mirno stal pri sosedni hiši. Da bi jim ne mogel uiti, planili so na njega od dveh strani in ga pobili na tla. Sodni dvor je vsih sedem fantov obsodil, in sicer: Pavla Cararja na 10, Konjarja, Peterca, Franceta Kokalja, Franceta Cararja na 8, Kokalja, Orehka na 6 in Janeza Fajdigo na 5 tednov. — T e p e ž. Dne 12. julija pozno zvečer sprla sta se

Janez Cvek in France Šolar iz Kamnegorice s bratom Tomažom in Miho Pogačnik. Janez Cvek je Tomaža Pogačnika z nožem sunil v levo stran prs in le slušaj je bil, da mu ni bila glavna žila prerezana. Pa tudi brat Miha je bil ranjen. Ker je Cvek priznal, da je oba telesno poškodeval, obsojen je bil na pol leta ječe, Šolar je bil oproščen.

Cerkveni letopis.
Z Vojskega nad Idrijo se nam poroča, da so ondi od 25. okt. do 1. novembra imeli sv. misijon. Nad 1150 mož, žena, mladeničev in mladenk je pristopilo k božji mizi. Sv. misijon so vodili čast. gg. jezuiti: Kunstel, Vrhovec in Žužek. Vojskarji izrekajo zahvalo gg. misijonarjem in domačemu g. župniku.

Razno stvar.
Najnovejše od raznih strani.

Anarhistovska zarota. V Barceloni je odkrila policija zaroto anarhistov. Pri preiskovanju so našli dinamit in druge stvari za pripravljane patronov. Nekaj znanih anarhistov je iz Barcelone izginilo. — Potres. Iz Budimpešte poročajo, da so v Barszi v soboto zopet čuli potres. Ljudstvo je vsled tega zelo razburjeno. Tudi na Dunaju so te dni čutili lahek potresni sunki. — Učni minister dr. pl. Hartel — zbolel. Naučni minister se že nekoliko dni počuti slabega ter je moral v soboto poklicati k sebi zdravnika. — Velika lakota. V Kvangsi je nastala taka lakota, da ljudje ne prodajajo le svojih otrok, ampak tudi sami sebe, da si rešijo svoje življenje. — Nadškof Stablevski — bolan. Iz Berolina se poroča, da je poznanski nadškof Stablevski zbolel. Srčno delovanje ponehuje. Nadškof je izročil svoja opravila nadomestnemu škofu Likovskemu.

Društva.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu) bo imelo v sredo, 11. novembra, ob 8. uri zvečer v Lieblövi gostilnici „Zur Stadt Neugraz“ (Hamerlinggasse, v rdeči izbi) svoj letošnji (VII.) občni zbor po tem sporedu: 1. Odborovo poročilo; 2. volitve; 3. eventualni predlogi. Na obilno udeležbo so prijazno povabljeni vsi prijatelji tega društva.

(Delavsko stavbeno društvo v Zagorju) vabi na izredni občni zbor, ki se bo vršil dne 15. listopada v prostori g. Fr. Češnovarja ob 4. uri popoldne. Dnevni red: 1. Volitev novega podpredsednika. 2. Slučajnosti.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce v Pragi) sklicuje na soboto, 21. listopada, ob 7. uri zvečer v restavraciji „u Choděry“, Ferdinandová, občni zbor s sledečim programom: 1. Poročilo tajnika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Poročilo revizorjev. 4. Volitev predsednika in treh članov odbora. 5. Samostojni predlogi. Samostojne predloge mora vsak ud vsaj 8 dni pred občnim zborom prijavit odboru pisмено. Odbor podpornega društva prosi one gospode, ki so prevzeli poverjenjstvo, da vrnejo čim prej nabiralne pole, prosi pa tudi slovenske rođoljube, da se po možnosti spomnijo našega društva s prispevki sedaj v začetku šolskega leta, ko so dohodki prav skromni, izdatki pa hitro rastejo. — Za odbor: Fr. Tomšič, t. č. predsednik; Jos. Germ, t. č. tajnik.

(Slovensko akadem. društvo »Ilirija« v Pragi) si je izvolilo na I. letošnjem obč. zboru za zimski tečaj sledeči odbor: Egon Staré, predsednik; Eman. Hayne, podpredsednik; Andrej Ipavec, tajnik; Rudolf Segal, blagajnik; Janko Pretnar, knjižničar; Julijan Pavliček in Josip Marn, preglednika. Na istem občnem zboru je bil enoglasno izvoljen častnim članom »Ilirije« Jan Lego, oče praktične česko slovenske vzajemnosti.

(Slovensko katol. akadem. društvo »Danica« na Dunaju) si je na svojem prvem občnem zboru v četrtek, dne 29. oktobra, za zimski tečaj sestavilo sledeči odbor: Predsednik stud. ing. Fr. Vrhovnik; podpredsednik stud. phil. Iv. Grafenauer; tajnik stud. jur. Jos. Jerič; blagajnik stud. phil. Fran Porenta; knjižničar stud. phil. Zdravko Bergmann; gospodar stud. jur. Ferd. Tomažič.

Darovi
 Poslani našemu uredništvu:
 Župni urad sv. Katarine za sfiške misijonarje 6 K. — Družba zavednih dijakov za družbo sv. Cirila in Metoda 6 K 52 v.
 Neke gospa je poslala za ponesrečene Korošce 20 K.
 B-g plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Videm, 9. novembra. Občinski odbor v Strugah je v včerašnji seji

imenoval deželnega poslanca Frančiška Jakliča, častnim občanom zaradi njegovega požrtvovalnega in nesebičnega delovanja za ljudske koristi.

Dunaj, 9. novembra. Stanje grofice Štefanije Lonyay se je zboljšalo. — Nastop Avguste Adamović. sva. kinje Leopolda Wöflinga, v dunajskem „Pratru“ je policija prepovedala. — Danes se je pričel strankarski shod avstrijske soc. demokracije.

Dunaj, 9. nov. Avstroogrška vlada bo pričela v par dneh z Italijo pogajanja radi začasne trgovinske pogodbe.

Dunaj, 9. novembra. Zdravniška zbornica se je prostovoljno združila.

Dunaj, 9. nov. Danes se vrši ministrski svet, ki bo določil, kdaj se snide drž. zbor.

Gradec, 9. novembra. Krščanska ljudska stranka se ne udeleži občinskih volitev in prepusti združeni liberalni in nemškonnacionalni stranki boj s socialno demokracijo. Pristaši stranke se bodo vzdržali volitve.

Zagreb, 9. nov. Kaplan Schuster, ki je bil obsojen skupno z župnikom Jemeršičem, je na poti v Ameriko.

Zader, 9. novembra. V dalmatinskem deželnem zboru je danes poslanec Smodlaka navdušeno proslavljial zvezo Srbov in Hrvatov.

Praga, 9. novembra. Spominski dan na Beli gori so proslavili radikali s shodom. Po shodu so priredili demonstracijo pred uredništvom „Narodnih Listov“, kjer so pobili 9 oken.

Praga, 9. novembra. Deželni zbor je zaključen.

Solnograd, 9. nov. Danes se je tukaj pričel pedagoško-katehitični kurz, ki bo trajal več dni. Predsedovali bodo tudi vseučiliški profesorji.

Rim, 9. nov. Finančni minister Rosano se je vstrelil. Usedel se je pred pisalno mizo in si pognal kroglo v glavo. Vzrok samomoru je podtikanje, da se je dal za 5000 lir podkupiti.

Sofija, 9. novembra. Po bolgarskih mestih je aretiranih mnogo častnikov. Vlada pravi, da so širili zaroto proti knezu Ferdinandu, opozicija pa trdi, da je to le maščevanje vlade, ker častniki niso hoteli pri volitvah nastopiti proti ljudstvu.

Berolin, 9. novembra. Profesor Moric Schmidt je v soboto nemškemu cesarju izrezal raka v ustih. Operacija se je posrečila. Cesarju je naročeno, da ne sme govoriti, dokler se operacija ne zaceli. Cesar je vso noč spal.

Berolin, 9. nov. Operacija nemškega cesarja je vzbudila splošno začudenje, ker se prej ni nič vedelo o cesarjevi bolezni. Operacijo polipa v grlu so izvršili brez narkoze. Cesar ne sme govoriti, sicer se pa dobro počuti. Ta bolezen v glasilkah se pojavlja čisto pri ljudeh, ki morajo glasno govoriti.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm

Št.	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrevi.	Nebo	Padačina v 24 urah
7	9. zveč.	745-6	4-0	sl. jvzh.	jasno	
8	7. zjutr.	746-7	0-6	sl. jzah.	megla	0-0
	2. popol.	745-6	9-5	sl. jvzh.	jasno	
8	o. zveč.	745-2	6-6		oblačno	
9	7. zjutr.	743-5	1-2	brezvetr.		0-0
	2. popol.	741-5	7-4	sl. svzh.	jasno	

Srednja temperatura sobote 4-2°, normale 5-6°
 Srednja temperatura nedelje 5-2°, norm. 5-4

Dunajska borza
 dné 7. novembra

Skupni državni dolg v notah	100 45
Skupni državni dolg v srebru	100 35
Avstrijska zlata renta 4%	120-20
Avstrijska kronka renta 4%	100 45
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	92-60
Ogrska zlata renta 4%	118 80
Ogrska kronka renta 4%	98 45
Ogrska inv. renta 3 1/2%	89 55
Avstro-ogrsko bančne delnice	16-10
Kreditne delnice	674-50
London vista	239 45
Nemski drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v	117-15
20 mark	23-46
20 frankov	19-67
Italijanski bankovci	95 30
C. kr. cekini	11-33

Napise in slikanje grbov obrtnih in trgovskih znakov na steklo, les in kositar oskrbuje in umetno izvršuje v lastni delavnici tvrdka **BRATA EBERL v Ljubljani** Franciškanške ulice. 524 18 11-3
 Vnanja naročila proti povzetju.

Jožef Odar, 1432 5-5
 mizar v Srednjivasi (Bohinj),
 tako sprejme
1 pomočnika 1

ALOJZIJ LUZNIK
 na Vrhniku pri Ljubljani preskrbuje dobre
harmonije
 domačega in ameriškega sestava, **glasovirje** in **planine.** 264 43
Dajó se tudi na obroka!
 Na zahtevanje se pošiljajo ceniki brezplačno.

Naznanilo.
 Za zvišanje in uravnavo sveta, kjer imam lesno skladišče, rabim različen material, kakor:
šuto, razbito opeko itd.

P. n. lastnike podobnega materiala uljudno prosim, da se blagovetu odsej ozirati na méter narocé odvražujočemu uslužbencu (vozniku) naj popelje na moj prostor, kjer imajo poleg krajše vožnje tudi to udobnost da so pri naporem odkladijanju na razpolago moji delavci. **Vsak voznik dobi tudi 10 v. v dar.**
 Ker je omenjen prostor v mestu, je upati, da se vsak ozira na mojo prošnjo, kati že pri času se bode precej pridobilo, in bodo imeli poleg posestnikov tudi odvaževalci priličnejše ugodnosti

1470 4-1 **Anton Deghenghi.**

1472 1-1 **Zahvala.**
 Za mnoge dokaze sočutja ob bolezni in smrti prerano umrlega, iskreno ljubljene sina, oziroma brata, svaka in strica, gospoda
Franc Medič-a
 gojenca II. letnika Mahrove trg. šole,
 izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najiskrenejšo zahvalo. Osohito se zahvaljujemo gospej Adeli Detelovi iz Doba za njeno požrtvovalnost ob času njegove bolezni, dalje gosp. ravnatelj A. Mahru, pokojnikovim sošolcem in vsem dragim darovalcem krasnih vencev in spremstvu ob pogrebu.
Žalujoči ostali.

1471 1-1
 Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamó žalostljivo vest, da je Bogu vsemočnemu dopadlo po svojem neizčrpnem sklepu poklicati našega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, oziroma očeta, tasta in brata, gospoda
Ivana Jean
 diurnista pri c. kr. deželni sodnji
 danes ob 6. uri zvečer hipoma v njegovem 54. letu v boljši svet.
 Pozemski ostanki dragega rajnega se blagoslové slovesno v torek, dné 10. t. m., ob 4. uri popoldne v hiši žalosti, Rimska cesta št. 2. in se položé potem na pokopališču pri Sv. Krištofu v lastni grob k zadnjemu počitku.
 Sv. maše zadušnice se bodo darovale v župni cerkvi Marijinega oznanjenja.
 Dragega rajnega priporočamo v pobožen spomin.
 V Ljubljani, dné 8. novembra 1903.
 Josipina Jean, soproga. — Fani, Pavla, Maks, otroci. — Leopoldina Jean, sestra. — Erna Modic, pastorka. — Dr. Ivan Modic, zet.

Najnovejše blago za
damska oblačila
 in modni barhenti se v vseh kakovostih in največji izbiri prodajajo najcenejše pri
J. GROBELNIK-U
 Pred Škofijo 1. LJUBLJANA. Mestni trg 20.
 Vzorec se na zahtevanje pošiljajo franko na vse strani.

Kožuhi

za bivanje v mestu in na potovanju, mikado z različnimi elegantnimi podlagami iz kožuhovine in ovratniki iz bobrovine, v največji izbiri. Obleke za gospe in dečke, športne in zimske suknje, haveloki itd. Dalje obleke za gospe, plašči, paletoti, jopice in ovratniki, kakor tudi kolierji iz pristnega sukna, bobrovine in sealskina in mufi po čudovito nizkih tovarniških cenah. Največja izbira najfinejših, pristno angleških in francoskih modnih rob za gospe za naročila po meri, ki se izvršujejo najelegantneje in naihitrejše na Dunaju.
 Istodobno si usojamo najljudneje naznaniti častitim p. n. odjemalcem, da bomo s
1. januarjem 1904
 opustili svojo filijalko na Resljevi cesti. Prosimo, da si odtlej izvolite oskrbeti svoje nadaljnje potrebščine v glavni trgovini na Mestnem trgu 5, kjer se bodo sprejemala tudi vsa naročila.
 Velespoštovanjem
Kapamacija & Bondy **Oroslav Bernatović**
 poslovodja

1463 3-2